

Παιδιά μου ας θυμηθούμε τους χρόνους των ρημάτων...

ΧΡΟΝΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Παρατατικός
έγραφα

Αόριστος
έγραψα

Υπερσυντέλικος
είχα νοιάσει

ΠΑΡΟΝ

Ενεστώτας
γράφω

Παρακείμενος
έχω γράψει

ΜΕΛΛΟΝ

Εξακολουθητικός
μέλλοντας
θα γράφω

Συνοπτικός
μέλλοντας
θα γράψω

Συντελεσμένος
μέλλοντας
θα έχω γράψει

1. **ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ**: Κάτι που γίνεται **ΤΩΡΑ**.

Π.χ. Εγώ **γράφω** την άσκηση.

2. **ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ**: Κάτι που γινόταν **ΧΤΕΣ** συνέχεια, για πολλή ώρα.

Π.χ. Εγώ όλο το πρωί **έγραφα** την άσκηση.

3. **ΑΟΡΙΣΤΟΣ**: Κάτι που έγινε **ΧΤΕΣ** για μια στιγμή.

Π.χ. Εγώ **έγραψα** την άσκηση γρήγορα.

4. **ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ**: Κάτι που θα γίνεται **ΑΥΡΙΟ** για πολλή ώρα, συνέχεια.

Π.χ. Εγώ **θα γράφω** την άσκηση όλη μέρα.

5. **ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ**: Κάτι που θα γίνει **ΑΥΡΙΟ** για μια στιγμή.

Π.χ. Εγώ **θα γράψω** γρήγορα την άσκηση.

6. **ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ**: Κάτι που έχει γίνει **ΩΣ ΤΩΡΑ**.

Π.χ. Εγώ **έχω γράψει** την άσκηση και παίζω.

7. **ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ**: Κάτι που είχε **γίνει** **ΧΤΕΣ** πριν γίνει κάτι άλλο.

Π.χ. Εγώ **είχα γράψει** την άσκηση πριν έρθεις.

8. **ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ**: ΚΚάτι που θα γίνει **ΑΥΡΙΟ** μετά από κάτι άλλο.

Π.χ. Εγώ **θα έχω γράψει** την άσκηση μέχρι να μιλήσεις.

Ωρα για εξάσκηση..

1) Να βάλεις τα παρακάτω ρήματα στο χρόνο που ανήκουν:

έχω διαβάσει, θα ζωγραφίσω, παίζαμε, γράφουν, είχα λύσει, φώναξα, θα μιλήσουμε, άνοιξαν, είχαμε προσέξει, έχει πιάσει, θα έχουν τρέξει, σφουγγαρίζει, αγόραζα, θα γύριζα, είχα απλώσει, μαζεύουμε, τρώμε, κρύψαμε, έχετε δέσει, θα έχω χαρεί, θα γελάσω

Ενεστώτας	
Παρατατικός	
Αόριστος	
Εξ.Μέλλ.	
Στ.Μέλλ.	
Παρακείμενος	
Υπερσυντέλικος Συντ.Μέλλ.	

2) Δίπλα από κάθε ρήμα να γράψεις το χρόνο στον οποίο βρίσκονται, όπως το παράδειγμα.

Ρήμα	Χρόνος	Ρήμα	Χρόνος
Φεύγω	Ενεστώτας	Θα έχουν στρώσει	
Έχω διαβάσει		Είχαμε γράψει	
Θα πληρώσω		Ανακοίνωσα	
Είχαμε μεταφέρει		Έκλεβε	
Έχτιζε		Θα γεμίσει	
Θα σιδερώσουμε		Είχαμε μιλήσει	
Έβαψα		Διακόπτω	

Τα ρήματα

Τα ρήματα ανήκουν στα κλιτά μέρη του λόγου και φανερώνουν ότι κάποιος πρόσωπο, ζώο ή πράγμα κάνει κάτι (κάποια ενέργεια), ή παθαίνει κάτι από κάποιον άλλον, ή από τον εαυτό του ή βρίσκεται σε μια συγκεκριμένη κατάσταση. Π.χ. γράφω, διαβάζω, χτενίζομαι, γράφομαι, πονώ, καταλαβαίνω, κ.λ.π. Έχουν δύο φωνές: την ενεργητική και την παθητική.

Ενεργητική φωνή:

Στη φωνή αυτή ανήκουν τα ρήματα που τελειώνουν σε -ω. Η πράξη στη που γίνεται στη φωνή αυτή πηγαίνει σε κάποιον άλλον ή κάπου αλλού. Π.χ. δένω, γράφω, ακούω, δίνω, κ.λ.π.

Παθητική φωνή:

Στη φωνή αυτή ανήκουν τα ρήματα που τελειώνουν σε -μαι. Η πράξη που γίνεται στη φωνή αυτή γυρίζει πίσω στο πρόσωπο που την κάνει. Π.χ. γράφομαι πλένομαι, ντύνομαι, κ.λ.π.

Θυμάμαι...

➤ Οι καταλήξεις των ρημάτων, της ενεργητικής φωνής, εκτός από το -ω, που βρίσκεται σε όλα τα ρήματα, μπορεί να έχουν διαφορετικό χαρακτήρα. Έτσι έχουμε ρήματα που τελειώνουν σε: -άβω (ράβω, ανάβω), -εύω (παιδεύω, μαγειρεύω), -αίνω (κουτσαίνω, μαθαίνω), -ένω (μένω, δένω, πλένω) -έρνω (σέρνω, φέρνω), -ίζω (σκίζω, διορίζω), κ.λ.π.

➤ Η ορθογραφία των ρημάτων, ακολουθεί κάποιους κανόνες. Έτσι όλα τα ρήματα της ενεργητικής φωνής, στο β' και στο γ' πρόσωπο του ενικού αριθμού (β' πρόσωπο: εσύ, γ' πρόσωπο: αυτός), γράφονται με ει (έψιλον-γιώτα), ενώ στο α' και στο β' πρόσωπο του πληθυντικού αριθμού (α' πρόσωπο: εμείς, β' πρόσωπο: εσείς), γράφονται με ε (έψιλον).

➤ Τα ρήματα της παθητικής φωνής, ακολουθούν τους δικούς τους κανόνες ορθογραφίας. Έτσι, στο α', στο β', στο γ', πρόσωπο του ενικού αριθμού (εγώ - εσύ - αυτός) και στο γ' πρόσωπο του πληθυντικού αριθμού (αυτοί) γράφονται με αι (άλφα-γιώτα), ενώ στο α', και στο β' πρόσωπο του πληθυντικού αριθμού (εμείς - εσείς) γράφονται με ε (έψιλον).

Στην πράξη..

1) Να κατατάξετε τα παρακάτω ρήματα στη φωνές (ενεργητική ή παθητική)

που ανήκουν:

Γράφω, δίνω, φοβάμαι, πίνω, γράφομαι, παίζω, τρώω, κοιμάμαι, πλένομαι, τρέχω, σκέφτομαι, σηκώνομαι, φωνάζω, βρίσκω, παιδεύομαι, κλαίω, γνωρίζω, σχηματίζομαι, ακούγομαι, δυσκολεύομαι, σηκώνω, πλένω, εισέρχομαι, πεινώ, τραγουδώ, βρέχομαι, χτυπιέμαι, ακούω, χτενίζομαι, βάφομαι, χτενίζομαι, καπνίζω, ακούω, ζεσταίνομαι, καίγομαι, γράφομαι, παίζω, ζωγραφίζω.

Ενεργητική Φωνή	Παθητική Φωνή
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

2) Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά με την κατάληξη -με ή -μαι.

1. Έρχομαι να δούμε μαζί το παιχνίδι.
2. Πήγα..... όλοι μαζί να δού..... ένα ποδήλατο για το οποίο ενδιαφέρο..... .
3. Επειδή εγώ ζαλίζο..... , θα ανεβαίνου..... σιγά-σιγά.
4. Δε βιάζο ....., γιατί έχου..... ακόμα χρόνο.
5. Συμφώνησα..... με τη μαμά να κοιμά..... πιο αργά.

6. Θα εί..... απέναντι.
7. Πρέπει να βρού..... και τους άλλους.

3) Να συμπληρώσεις τα κενά των παρακάτω προτάσεων με το κατάλληλο ρήμα από τις παρακάτω λέξεις στο σωστό πρόσωπο.

φαίνομαι, συγυρίζω, μαθαίνω, σπέρνω, ντρέπομαι, έρχομαι, γίνομαι, τρέχω

- α) Η δασκάλα μαθαίνει στα παιδιά γραμματική.
- β) Οι γεωργοί ..... τα χωράφια.
- γ) Δε ..... αυτό που ζητάς.
- δ) Τα παιδιά ..... το δωμάτιό τους.
- ε) Μου ..... ότι κάτι συμβαίνει.
- στ) Το καράβι ..... το πρωί.
- ζ) Ο Κώστας ..... πολύ γρήγορα.
- η) Δεν ..... να γελάτε και να τον κοροϊδεύετε;

4) Να γράψεις δίπλα σε κάθε ρήμα το αντίθετό του.

1. ανεβαίνω   **κατεβαίνω**
2. Πηγαίνω   .....
3. μπαίνω   .....
4. Λύνω   .....
5. ξηλώνω   .....
6. ξυπνάω   .....
7. κρυώνω   .....

5) Να συμπληρώσεις τα παρακάτω κενά με την κατάληξη -τε ή -ται.

1. Το ιατρείο βρίσκει**ται**, κοντά στην πλατεία.
  2. Από εδώ που καθόμασ..... φαίνε..... το γήπεδο.
  3. Μη μιλά..... δυνατά, γιατί κοιμά..... το μωρό.
  4. Αυτό το σπίτι δεν πουλιέ..... .
  5. Θέλε... να δείτε κάποιο άλλο;
  6. Γιατί φεύγε... τόσο γρήγορα; Μείνε..... λίγο ακόμα.
  7. Είναι απρόσεκτος όταν τρώει και λερώνει..... εύκολα.
  8. Έτσι όπως κρύβεσ....., δε θα σας δει κανείς.
-

Καλή Επιτυχία...!!!
